

Predkladacia správa

Návrh na uzavretie Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (ďalej len „dohoda“ alebo „Samojská dohoda“) sa predkladá ako iniciatívny materiál.

Cieľom dohody je posilnenie schopností Európskej únie a Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov (ďalej len „OAKTŠ“) riešiť globálne problémy ako sú zmena klímy, správa oceánov, migrácia, zdravie, mier a bezpečnosť pri plnom dodržiavaní medzinárodného práva a v súlade s príslušnými právomocami zmluvných strán.

Partnerstvo Európskej únie s africkými, karibskými a tichomorskými štátmi je jedným z najstarších a najkomplexnejších rámcov spolupráce medzi EÚ a tretími krajinami. Právny základ tvorila najmä Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, ktorá bola podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 na obdobie 20 rokov. Platnosť dohody mala uplynúť vo februári 2020, bola však viackrát predĺžená. Predkladaná Samojská dohoda predstavuje nový právny rámec partnerstva EÚ a OAKTŠ.

Za Slovenskú republiku bola dohoda s výhradou ratifikácie podpísaná stálou predstaviteľkou SR pri EÚ Petrou Vargovou na okraj zasadnutia Výboru stálych predstaviteľov (COREPER2) v Bruseli dňa 14. júna 2023. Za EÚ bola dohoda podpísaná 15. novembra 2023 v Apii na Samoe. Samojská dohoda predstavuje tzv. *zmiešanú úniuvú zmluvu*, t. j. medzinárodnú zmluvu, ktorá pokrýva oblasť spoločných právomocí EÚ a jej členských štátov, a ktorej zmluvnými stranami sú EÚ a jej členské štáty na jednej strane a členovia OAKŠ na strane druhej.

Z hľadiska slovenského zmluvného práva je dohoda medzinárodnou zmluvou prezidentskej povahy. Podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je dohoda medzinárodnou politickou zmluvou, na ktorej platnosť sa vyžaduje súhlas Národnej rady Slovenskej republiky. Súčasne je potrebné, aby Národná rada Slovenskej republiky rozhodla podľa čl. 86 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky o tom, že dohoda má prednosť pred zákonmi podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky. Z kategórií vymedzených v čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky ide o medzinárodnú zmluvu, na vykonanie ktorej nie je potrebný zákon. V súlade s čl. 3 ods. 3 Pravidiel pre uzatváranie medzinárodných zmlúv a zmluvnú prax je dohoda predložená na rokovanie vlády Slovenskej republiky až po jej podpise. Vnútroštátny schvaľovací proces bude ukončený ratifikáciou prezidentom Slovenskej republiky.

Dohoda sa predbežne vykonáva od 1. januára 2024 medzi EÚ a členmi organizácie OAKTŠ v rozsahu, v akom sa jej ustanovenia vzťahujú na záležitosti patriace do právomoci Únie.

Dohoda je v súlade so zahraničnopolitickými záujmami, medzinárodnoprávnymi záväzkami, ako aj s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Vykonávanie predmetnej dohody nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, limit verejných výdavkov, životné prostredie, podnikateľské prostredie, na informatizáciu spoločnosti a nebude mať ani sociálny vplyv, rovnako tak ani vplyv na služby verejnej správy pre občana, či vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a rokovania Legislatívnej rady vlády SR. Na rokovanie vlády SR sa predkladá bez rozporov.